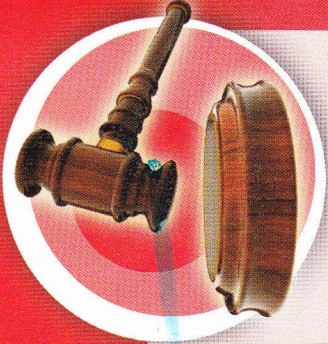


# สิทธิ

ของ

## ผู้ต้องหาคดีอาญา



มาตรา 134/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาในการสอบสวนคดีอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ทนายความที่รัฐจัดหาให้ได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยการให้ทนายความเพื่อให้เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือทางกฎหมายตลอดระยะเวลาการสอบสวน และให้ทนายความมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณี กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติในการจัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาในคดีอาญา พ.ศ. 2549 และระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่รัฐจัดหาให้แก่ผู้ต้องหาในคดีอาญา พ.ศ. 2550 เพื่อรองรับบทบัญญัติดังกล่าว

### ผู้ต้องหามีสิทธิได้รับการจัดหาทนายความได้

- ▶ คดีที่ผู้ต้องหาไม่ทราบโทษประหารชีวิตและไม่มีทนายความ
- ▶ คดีที่ผู้ต้องหาไม่เงินสืบเบาะแส ในวันที่ยังทำงานสอบสวนแจ้งข้อหาและไม่มีทนายความ
- ▶ คดีที่ผู้ต้องหาไม่ทราบโทษจำคุก ไม่มีทนายความ และต้องการให้รัฐจัดหาทนายความให้

### กระบวนการส่งเสริมสิทธิแก่ผู้ต้องหาคดีอาญาในการสอบสวนคดีอาญา

#### เมื่อผู้ต้องหากฎจับกุม

##### ขั้นตอนที่ 1

พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิ และจัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหากรายชื่อทนายความที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

##### ขั้นตอนที่ 2

ทนายความปฏิบัติหน้าที่ ยืนยันค่าขอรับเงินรางวัลและค่าใช้จ่าย

##### ขั้นตอนที่ 3

ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม พิจารณาเบิกจ่ายรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความ

### หน้าที่ของทนายความ

- ▶ ให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย
- ▶ เข้าร่วมการสอบสวนภาคี
- ▶ ยื่นขอประกันตัวผู้ต้องหา
- ▶ รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดี
- ▶ ว่าต่างแก่ต่างให้แก่ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน

### สิทธิที่จะปฏิเสธไม่รับทนายความที่พนักงานสอบสวนจัดหาได้

เมื่อพนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้แล้ว ถ้ามีเหตุอันสมควรใดที่เห็นว่าทนายความที่จัดหาให้อาจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ทนายความได้อย่างเต็มความสามารถ ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะไม่รับทนายความที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้

### เหตุอันสมควรในการปฏิเสธไม่รับทนายความ

- ▶ ทนายความมีผลประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับข้ออยู่ในคดี
- ▶ ทนายความเป็นญาติเกี่ยวข้องกับคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง

### การร้องขอใ้บุคคลอื่นเป็นผู้จัดหาทนายความแทนพนักงานสอบสวน

เมื่อผู้ต้องหาไม่เหตุอันสมควรที่จะปฏิเสธไม่รับทนายความที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ ผู้ต้องหาหรือผู้ได้รับมอบหมายออกร้องขอให้บุคคลอื่นเป็นผู้จัดหาทนายความให้แทนพนักงานสอบสวน โดยอาจทำได้ในวิธีอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้

#### 1. ร้องขอต่อผู้แทนกระทรวงยุติธรรม

- ▶ ในกรุงเทพฯ ได้แก่ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- ▶ ในต่างจังหวัด ได้แก่ ประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

#### 2. ร้องขอต่อผู้แทนสภาทนายความ

- ▶ ในกรุงเทพฯ ได้แก่ นายกสภาทนายความหรือที่ได้รับมอบหมาย
- ▶ ในต่างจังหวัด ได้แก่ ประธานสภาทนายความจังหวัดหรือที่ได้รับมอบหมาย